

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/245398,Upamietnimy-dr-Jana-Wladyslawa-Kubisza-w-82-roczni-ce-wybuchu-Powstania-Warszawsk.html>
19.07.2026, 09:55

Upamiętnimy dr. Jana Władysława Kubisza w 82. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego – Cieszyn, 31 lipca 2026

31.07.2026

[Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Powstanie Warszawskie](#)

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach zaprasza na uroczystość oznaczenia plakietą „Grób weterana walk o wolność i niepodległość Polski” grobu dr. Jana Władysława Kubisza.

Wydarzenie, wpisujące się w obchody 82. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, odbędzie się 31 lipca o godz. 11.00 na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Cieszynie przy ul. Bielskiej – sektor I, rząd 1, nr 91.

Dr Jan Władysław Kubisz urodził się 20 lipca 1885 roku w Gnojniku na Zaolziu. Dorastając w domu cenionego poety i nauczyciela Jana Kubisza oraz Malwiny z Pustówków, od najmłodszych lat chłonił atmosferę żywej wiary, miłości do ziemi ojczystej i rzetelnej troski o drugiego człowieka.

Edukację rozpoczął pod okiem ojca w szkole wiejskiej, by kontynuować ją w Polskim Gimnazjum Macierzy Szkolnej w Cieszynie. Brał aktywny udział w pracach tajnego związku „Jedność”, współorganizując przedstawienia teatralne, w których jako rozmiłowany w aktorstwie występował, nadto wieczorki, zabrania, odczyty o narodowym wydzwisku. Po maturze, w 1905 roku podjął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego, które ukończył w 1912 roku. Służbę chorym rozpoczął w szpitalu w Ostrawie, lecz wybuch I wojny światowej przerwał dobrze zapowiadającą się karierę, został bowiem zmobilizowany do armii austro-węgierskiej, przydzielony do 11. pułku ułanów austriackich i wysłany na front wschodni. Pod koniec sierpnia 1914 r. pod Brzeżanami dostał się do niewoli rosyjskiej, w której przebywał 40 miesięcy pracując w Komitecie Pomocy jeńcom cywilnym najpierw w Kijowie, później w Atkarsku i Moskwie, a także pełniąc służbę lekarską w obozach jenieckich. Po rewolucji październikowej opuścił Rosję i przyjechał do Krakowa, gdzie w okresie od 1 lutego do 15 grudnia 1918 r. wykonywał obowiązki lekarza chirurga w Klinice Uniwersytetu Jagiellońskiego. 17 grudnia 1918 r. ochotniczo wstąpił do Wojska Polskiego, po czym w stopniu kapitana rozpoczął pracę na oddziale chirurgicznym Szpitala Wojskowego w Cieszynie. Podczas inwazji czeskiej w styczniu 1919 r. pozostał w szpitalu chroniąc mienie placówki i opiekując się chorymi. W 1922 roku został zatrudniony w Szpitalu Śląskim w Cieszynie będąc pierwszym polskim lekarzem w dotychczas wyłącznie niemieckim zespole. 1 listopada 1930 roku powołany został na stanowisko dyrektora tegoż szpitala. Pod jego kierownictwem placówka dynamicznie się rozwijała – powstały nowe oddziały (m.in. zakaźny, wewnętrzny, położniczy, dziecięcy) oraz nowoczesna pracownia rentgenowska. Dr Kubisz zyskał tak wielkie uznanie, iż został osobistym lekarzem prezydenta Ignacego Mościckiego. We wrześniu 1939 r. brał udział w ewakuacji szpitala, po czym udał się na wschód Polski, gdzie schroniły się jego żona i córka. Przez dramatyczne koleje losu został z nimi rozdzielony na blisko sześć lat i zamieszkał w okupowanej Warszawie. Tam pracował w firmie farmaceutycznej, nie zaprzestał także praktyki lekarskiej.

Podczas Powstania Warszawskiego wykazał się niezwykłym bohaterstwem, organizując szpital dla rannych. W czasie walk wyprowadził z płonącego miasta pochód 90 pacjentów, krocząc na ich czele z flagą Czerwonego Krzyża w dłoni, by zapewnić im bezpieczne schronienie.

Po wojnie, w maju 1945 roku, wrócił do Cieszyna i z ogromną energią przystąpił do odbudowy zniszczonego Szpitala Śląskiego. W ciągu niespełna trzech lat zdołał przywrócić funkcjonowanie większości oddziałów i skonsolidować dawny zespół medyczny.

Zmarł po krótkiej chorobie 4 marca 1948 roku. Jego pogrzeb był manifestacją żałoby tysięcy ludzi z obu stron Olzy. Zapamiętano go jako „lekarza ubogich”, człowieka głębokiej wiary, zawsze kierującego się miłością do bliźniego.

Za swoją służbę i działalność narodową odznaczony został Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Niepodległości, Medalem Pamiątkowym za Obronę Śląska Cieszyńskiego.

[Poprzedni Strona](#)

Powstanie warszawskie

Uroczystości